

Kannanotto v. 2027 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta sekä joukkoliikennepalveluiden rahoitussuunnitelmasta ajokaudelle 1.6.2026-6.6.2027

Kunnanhallitus 14.09.2026

41/08.01.00/2025

Seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotus v. 2027

Seudullinen joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 1.9.2026 § 23 pyytänyt kannanotot vuoden 2027 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta Joensuun kaupunginhallitukselta, sekä Kontiolahden ja Liperin kunnilta 25.9.2026 mennessä.

Vertailutietona esitetään v. 2026 muutettu talousarvio.

Vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa hallinnon nettomenojen arvioidaan kasvavan n. 66 000 euroa ja liikennöinnin toimintakatteen heikkenevän n. 58 000 euroa vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Matkustajamäärien arvioidaan kuitenkin jatkavan kasvuaan, ja vuoden 2027 tavoitteeksi esitetään 3,2 miljoonaa matkaa.

Liikennöinnin tuottojen arvioidaan lisääntyvän yhtenesä n. 520 000 euroa. Liikennöinnin tulojen kertymiseen on vaikuttanut 2.6.2025 voimaan tullut lippu- ja vyöhykeuudistus ja lisäksi matkamäärien kasvu tulee liikennöinnin tulojen kertymää. Lipputulotavoitteiden saavuttamiseksi valmistellaan lippuhintojen tarkistamista, jonka vaikutusta ei ole vielä huomioitu lipputuloarviossa täysimääräisesti.

Liikennöinnin toimintakuluihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 550 000 euroa verrattuna v. 2026 talousarvioon. Liikennöintikorvausten arvioidaan nousevan JOJO-liikenteen osalta noin 510 000 euroa. Vuonna 2027 lisäkustannuksia arvioidaan aiheutuvan lisäliikenteen hankinnasta, jolla varmistetaan matkustajakapasiteetin riittävyys ja matkustajien sujuva kyytiin pääsy. Kustannusindeksi on nostanut liikennöintikustannuksia vuoden 2026 aikana johtuen maailmanpoliittisesta tilanteesta ja polttoaineen hinnan kehityksestä. Liikennöintikustannuksiin vaikuttaa linja-autoliikenteen kokonaisindeksin korkea taso, sekä suuri vuosittainen vaihteluväli, joka on ollut mm. toukokuun 05/2025- toukokuun 05/2026 välisenä aikana 119,2 ja 128,8 välillä. Toiminnan painopiste on edelleen matkustajamäärien kasvussa ja liikennöinnin tehostamisessa taloudelliset edellytykset huomioiden.

Liikennöinnin tuottojen ja kulujen erotus ennen kuntalaskutusta tulee talousarvioehdotuksen mukaan olemaan 7 498 000 euroa vuonna 2027. Toimintakate heikkenee yhteensä 58 000 euroa verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Tästä kohdistuu Joensuulle noin 29 000 euroa ja Liperille 29 000 euroa, Kontiolahden toimintakate pysyy vuoden 2026 tasolla.

Tarkemmat selvitykset seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta v. 2027 on kuvattu liitteessä 1.

Talousarvioehdotus vuodelle 2027 on kunnittain seuraava (alv 0):

	Joensuu	Kontiolahti	Liperi	Yhteensä
Hallinto	521 500	99 000	79 000	699 500
Liikennöinti	5 743 000	1 004 000	751 000	7 498 000
Yhteensä	6 264 500	1 103 000	830 000	8 197 500

Kontiolahden kunnan osuus talousarviossa v. 2026 on 930 000 euroa. Talousarvioennuste vuodelle 2026 on 1 097 000 euroa.

Joukkoliikenteen rahoitussuunnitelma / Traficom

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on toimittanut kunnille kommentoitavaksi joukkoliikenteen rahoitussuunnitelman ajokaudelle 1.6.2026-6.6.2027 ja pyytänyt siihen kannanottoja 18.9.2026 mennessä.

Rahoitussuunnitelma perustuu Joensuun seudun kuntien (Joensuu, Kontiolahti ja Liperi) sekä valtion väliseen yhteistyösopimukseen joukkoliikenteen järjestämisestä, lippu- ja maksatusjärjestelmästä ja kustannusten jaosta.

Suunnitelmassa kunnan rahoitusosuus määräytyy edelleen aiemmin sovittujen periaatteiden mukaisesti, eikä kustannustenjakomalliin ole tehty muutoksia. Traficom-liikenteen kustannustaso säilyy edeltävän ajokauden tasolla. Kustannusjaossa on painotettu kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisen toimivalta-alueen sisällä tehtyjen matkojen osuutta suhteessa muista kunnista tehtyihin matkoihin. Traficom-liikenteen ja markkinaehtoisen liikenteen kustannustason nousuksi arvioidaan yhteensä 40 000 €.

Kontiolahden kunnan rahoitusosuus Traficom-liikenteestä on yhteensä 56 588 euroa, vastaavan ajokauden 2025-2026 rahoitusosuus oli yhteensä 56 219 euroa, joten Kontiolahden osalta kustannukset kasvavat tällä ajokaudella 369 euroa.

Kontiolahti ei osallistu käyttöoikeussopimukseen perustuvan liikenteen rahoitukseen.

Sopimuksen muutokset johtuvat pääosin indeksitarkistuksista ja kustannustason muutoksista. Palvelutasoon, liikennekohtaisiin tai kustannustenjakoperusteisiin ei esitetä olennaisia muutoksia.

Liitteet:

- 1) Seudullinen joukkoliikennejaosto, pöytäkirjanote 1.9.2026 § 23
- 2) Rahoitussuunnitelma ajokaudelle 1.6.2029-6.6.2027, joukkoliikenne
- 2) Rahoitussuunnitelman liite

Lisätietoja: kunnanjohtaja Jari Tuononen, p. 050 435 8700

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää kannanottonaan vuoden 2027 seudullisen joukkoliikenteen talousarvioehdotuksesta sekä ajokauden 1.6.2026-6.6.2027 rahoitussuunnitelmasta seuraavaa:

Kunnanhallitus toteaa, että vuoden 2026 kannanotossaan Kontiolahden kunnanhallitus ehdotti, että Joensuu, Kontiolahti ja Liperi tekisivät tiivistä kuntayhteistyötä joukkoliikenteen kustannusten laskemiseksi.

Kunnanhallitus pitää hyvänä, että v. 2026 yhteisiä tapaamisia on ollut viranhaltijoiden sekä luottamushenkilöiden kesken, ja että tätä yhteistyötä tulee myös jatkaa. Kustannukset vuodelle 2026 ovat nousseet alkuperäisestä talousarviosta ja vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa kustannusten nousu on edelleen merkittävää. Lisäksi on tiedossa, että valmistelussa oleva mahdollinen tuleva kustannustenjakomallin muutos lisäisi Kontiolahden osalta kustannuksia entisestään. Kunnanhallitus pitää hyvänä, että vuoden 2026 aikana on

tarkasteltu kriittisesti matkustajamääriä ja tehty vuorovähennyksiä tai aikataulumuutoksia kustannusten hillitsemiseksi. Kunnanhallitus kehottaa jatkamaan kriittistä tarkastelua edelleen. Lisäksi on selvitettävä mahdollisuus lipunhinnan tarkistuksiin, vaikka hintamuutosten osalta on huomioitava myös mahdolliset vaikutukset käyttäjämääriin.

Kontiolahden kunta toteaa, että joukkoliikenteen lisääntyneet käyttäjämäärät ja kysyntä ovat positiivinen asia, mutta kustannusten hillitsemiseksi on tehtävä enemmän ja säästökohteita on löydettävä yhteistyössä kuntien kesken kustannusten nousun rajaamiseksi.

Päätös: